

DE
 MOTV VIBRATORIO
 LAMINARVM ELASTICARVM, VBI PLVRES
 NOVAE VIBRATIONVM SPECIES HACTE-
 NVS NON PERTRACTATAE
 EVOLVVNTVR.

Auctore
 L. E V L E R O.

Quamquam hoc argumentum iam olim fusius pertractatum, tamen quoniam ab eo tempore vera methodus huiusmodi quaestiones soluendi demum excogitata est, non inutile erit idem problema denuo tractare.

I. Laminam igitur elasticam hic sum consideraturus per totam longitudinem eiusdem crassitiei atque eodem elateris gradu praeditam, cuius massam seu pondus ita in calculum introduco, ut pro longitudine laminae $= k$, massam seu pondus ponam $= K$, tum vero hanc laminam in statu suo naturali in directum extensam assumo, quae ob elasticitatem omni incurvationi ita resistat, ut momentum virium ipsi datam curvaturam inducentium radio osculi eius curvaturae sit reciproce proportionale, scilicet si alicubi radius curvaturae fuerit $= r$, ad laminam in hoc statu curvato conservandam requiretur momentum virium $= \frac{Ccc}{r}$.

Tom. XVII. Nou. Comm.

L 11

II.

Tab. VII.
Fig. 1.

II. Sit igitur AB huiusmodi lamina elastica, altero termino A muro seu parieti immobili infixa, quae deinde a viribus quocumque incuruata sit in statum AYF , quam minime a statu naturali AB discrepantem, quoniam enim hic de vibrationibus minimis quaestio instituitur, curua AYF tam parum a recta AB ceu axe recedere est sumenda, ut omnes applicatae XY sint quasi infinite paruae, et dum lamina motu vibratorio agitur, singula eius puncta Y secundum ipsas applicatas XY , siue accedendo ad axem, siue inde recedendo moueantur. Hinc si abscissa a termino B computata vocetur $BX = x$ et applicata $XY = y$, quoniam haec ut infinite parua spectatur, ipse arcus FY abscissae $BX = x$ aequalis censei poterit, quemadmodum etiam arcus AY rectae AX aequalis censetur. Hinc portio laminae FY massa seu pondus erit $= \frac{Kx}{k}$, eiusque elementi pondusculum $\frac{Kdx}{k}$, ac si longitudinem huius laminae vocemus $BA = a$, eius massa seu pondus erit $\frac{Ka}{k}$. Praeterea ex formulis notissimis radii osculi YR in puncto Y sursum vergentis valor est $r = \frac{ds^2}{dx dy}$, denotante ds elementum curuae, quod quum sit aequale elemento abscissae dx , radius iste osculi $YR = r$ erit $= \frac{d^2x^2}{d^2y}$, hincque momentum huic curuaturae debitum erit $= \frac{Kcc \cdot ddy}{dx^2}$. Scilicet si in F applicata concipiatur vis quaequam Ff , ea tanta esse debet, ut eius momentum respectu puncti Y fiat $= \frac{Kcc \cdot ddy}{dx^2}$, tum enim ista vis hanc curuaturam conseruare valebit.

III.

III. Contemplemur iam ipsum motum vibrationum, ac tempore quodam ab initio elapso $= t$, quod in minutis secundis dari sumimus, lamina acceperit figuram A Y F, ac si motum quasi ab axe recedentem spectemus, celeritas puncti Y in directione Y V referatur formula $\frac{dy}{dt}$ quatenus scilicet hic y a solo tempore t pendere concipitur, ita vt dy hic denotet augmentum, quod distantia X Y $= y$, tempusculo dt accipit, hincque acceleratio huius puncti exprimetur formula $\frac{d^2y}{dt^2}$, quae vt etiam ad mensuras absolutas reuocetur, exhibebit ipsam vim acceleratricem si diuidatur per $z b$, denotante b altitudinem, per quam grauia vno minuto secundo delabuntur, sicque vis acceleratrix secundum directionem X V erit $= \frac{d^2y}{z b dt^2}$, dum scilicet vis acceleratrix grauitatis naturalis vnitatem repraesentatur.

IV. Quum autem hic in motum totius laminae A Y F inquiramus; perspicuum est, applicatam X Y $= y$, functionem esse duarum variabilium abicissae scilicet B X $= x$ et temporis $= t$, ita vt in ea duplex variabilitas inesse possit; ad has igitur variationes distinguendas, more solito vtetur formulis vncinulis inclusis sicque formula radium osculi in Y exhibens, quoniam ibi sola x variabilis statuitur, ita referetur $(\frac{d^2x^2}{dt^2})$, vnde momentum elasticitatis in hoc loco $= Kcc(\frac{d^2x^2}{dt^2})$, breuitatis scilicet gratia hic momentum elasticitatis voco illud virium momentum, quod ad illam curuaturam retinendam postulatur, similique modo vis illa acceleratrix in

directione XV , ubi solum tempus t variari assumitur, ita exhiberi debet, ut sit $\frac{1}{2b} \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right)$, ex quo manifestum est, hanc inuestigationem ad illam partem calculi integralis pertinere, quae circa functiones duarum variabilium versatur, atque hoc ipso ista quaestio ab aliis, ubi vnus tantum variabilis functiones quaeruntur, maxime discrepat ac prorsus singularem soluendi methodum postulat, siquidem solutionem perfectam et latissime patentem desideremus, quemadmodum occasione Problematis de chordis vibrantibus saepius iam est inculcatum.

V. Ut ergo talis motus, quem laminae nostrae illis formulis Analyticis tribuimus, reuera producat, singulis elementis $Xy = dx$, quorum massula seu pondusculum est $\frac{K dx}{k}$, vis acceleratrix secundum directionem $YV = \frac{1}{2b} \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right)$, hincque vis motrix $= \frac{K dx}{2kb} \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right)$ applicata est intelligenda, scilicet si singulis laminae elementis huiusmodi vires $YV = \frac{K dx}{2b \cdot k} \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right)$ essent applicatae, illae praecise illum ipsum motum laminae essent inducturae, quem formulae nostrae Analyticae inuoluunt, quare ut hic motus cum veritate conueniat, necesse est, ut omnes istae vires elementares aequiualeant illis viribus, quibus lamina reuera sollicitatur, laminae autem nullae aliae vires sunt applicatae, nisi quibus muro infixae retinetur.

VI. In hoc ipso autem cardo quaestionis praecipue versatur, quales vires intra murum exferi debe-

debeant, vt lamina inflexioni resistere possit, hicque statim facile perspicitur, vnicam vim verbi gratia in puncto A applicatam, quantumuis fuerit magna, nequaquam inflexioni resistere posse, verum si praeterea alia vis veluti in puncto a in directione contraria applicetur, quilibet facile intelliget, huiusmodi duabus viribus simul agentibus, desideratum effectum utique produci posse, hoc autem loco nobis sufficit nosse, omnes vires, quibus lamina nostra actu sollicitatur, semper reduci posse ad binas vires in punctis A et a applicatas, de quarum quantitate nondum sumus solliciti, quandoquidem pro quouis laminae statu vehementer variari possunt, verum ipsa demum solutio nobis has vires declarabit, atque tum manifestum fiet quantas vires murus seu paries a portione infixi A a quouis momento sustineat.

VII. Tota ergo quaestio huc redit, quomodo vires illae elementares $Y V = \frac{K dx}{z b k} \left(\frac{d d y}{d t^2} \right)$ comparatae esse debeant, vt binis illis viribus in A et a applicandis etiamsi ignotis aequiualeant, tum autem istae vires elementares illis, quae in punctis A et a applicatae concipiuntur, aequiualebunt, si eadem vires $Y V$ laminae in directione contraria applicatae cum binis istis postremis in aequilibrio fuerint constitutae, sicque hoc modo tota quaestio ad inuestigationem status aequilibrii reducitur, ita vt nunc non amplius ipse motus in considerationem veniat. Hanc ob rem Tab.VII. singulis punctis laminae Y in plagam contrariam Fig. 2. applicentur vires illae elementares

$$Y V = \frac{K dx}{z b k} \left(\frac{d d y}{d t^2} \right),$$

L 11 3

quas

quas formulam breuitatis gratia per $p dx$ designemus, vt fit vis

$$Y V = p dx = \frac{K dx}{z b k} \left(\frac{d d y}{d t^2} \right),$$

atque has vires ita comparatas esse oportet, vt cum binis illis viribus laminae in punctis A et a applicatis in aequilibrio consistant, hoc modo si punctum laminae Y consideremus, atque ambas laminae portiones F Y et A Y vtrinque circa Y fitas spectemus, illa portio F Y nullas alias vires sustinet nisi quas hic elementares nominamus, dum altera portio A Y duas insuper vires ignotas in A et a gerit, quae ergo duplices vires respectu Y vtrinque in aequilibrio esse debent, sufficiet igitur vires portioni B Y applicatas spectasse, quae quum laminae curuaturam in ipso puncto Y sustentare debeant, quandoquidem illis remotis portio Y F statim in directum extenderetur, momentum istarum virium aequari debet ipsi illi momento elasticitatis supra definito, quod erat

$$= K c c \left(\frac{d d y}{d t^2} \right),$$

vnde statim principalem aequationem consequemur, quae totam Problematis solutionem continebit.

VIII. Quo igitur commodius momentum omnium istarum virium elementarium respectu puncti Y eruamus, hoc ipsum punctum tantisper quasi fixum spectemus, ita vt coordinatae x et y pro constantibus habeantur, atque ab F versus Y
progre-

progrediendo, fumamus punctum y variabile, pro quo idcirco coordinatae

$$Bx = X \text{ et } xy = Y$$

nunc nostrae erunt variables, huicque puncto y in directione yx applicata fit vis $= P dX$ cuius momentum respectu puncti Y erit

$$PxX. Xx = P dX (x - X),$$

sumto ergo huius formulae integrali, momentum ab omnibus viribus arcui Fy applicatis oriundum erit ob x constans

$$= x \int P dX - \int P X dX,$$

quod quidem ita sumi debet, vt evanescente abscissa $Bx = X$ simul evanescat. Transferamus iam punctum y vsque in Y fietque $X = x$ et $P = p$, consequenter momentum omnium virium elementariam per portionem FY respectu puncti Y erit

$$\begin{aligned} &= x \int p dx - \int p x dx = \int dx \int p dx \\ &= \int dx \int \frac{\kappa dx}{2bk} \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right) = \frac{\kappa}{2bk} \int dx \int dx \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right), \end{aligned}$$

quae duplex integratio ita est instituenda, vt sumto $x = 0$ tam integrale

$$\int dx \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right), \text{ quam } \int dx \int dx \left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right)$$

evanescat, quandoquidem puncto Y in ipso termino F sumto, nullae plane vires adsunt ultra F agentes.

IX. Momentum ergo hoc modo inuentum aequari debet ipsi momento elasticitatis in puncto Y , quatenus autem in figura hae vires elementares
deor-

deorsum tendunt, non solum curvaturam in Y non sustinerent, sed adeo ad extensionem in directum deducerent, ex quo manifestum est, accelerationem illam $(\frac{d^2 y}{dt^2})$ necessario valorem negativum habere debere, quod etiam ipsa rei natura manifesto declarat, nam dum lamina $A F$ a statu naturali digreditur, eius motus certe non accelerabitur, sed potius retardabitur, quo observato sequentem aequationem nanciscimur:

$$-\frac{K}{2bk} \int dx \int dx (\frac{d^2 y}{dt^2}) = Kccc (\frac{d^2 y}{dx^2}); \text{ siue}$$

$$-\int dx \int dx (\frac{d^2 y}{dt^2}) = 2bkccc (\frac{d^2 y}{dx^2}),$$

qui coefficientis postremus quum necessario sit positivus, ponamus brevitatis gratia $2bkccc = b^+$, ut habeamus hanc aequationem:

$$-\int dx \int dx (\frac{d^2 y}{dt^2}) = b^+ (\frac{d^2 y}{dx^2})$$

et quia in illa integratione sola x ut variabilis spectatur, sumtis vtrinque differentialibus, habebimus

$$-\int dx (\frac{d^2 y}{dt^2}) = b^+ (\frac{d^3 y}{dx^2}) \text{ ac denuo differentiando}$$

$-(\frac{d^2 y}{dt^2}) = b^+ (\frac{d^4 y}{dx^2})$, a cuius formulae satis concinnae integratione tota solutio nostri Problematis pendet.

X. Hic igitur quaeritur, cuiusmodi functio applicata y debeat esse binarum variabilium x et t , ut aequationi differentiali quarti ordinis, quam modo elicuimus, satisfiat. Ante autem quam hoc negotium suscipiamus, omnes condiciones perpendisse iuuabit, quibus quadruplex integratio istius aequationis

tionis, determinari atque ad nostrum casum accommodari debet. Ac primo quidem iam vidimus, sumta abscissa $x = 0$, hoc est pro ipso termino extremo F, tam $\int p dx$ quam $\int dx \int p dx$ evanescere debere, quare quum fuerit

$$\int p dx = -Kcc \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right) \text{ et } \int dx \int p dx = -Kcc \left(\frac{d^3 y}{dx^3} \right)$$

ante omnia his conditionibus satisfieri debet

I^o. vt sumto $x = 0$ fiat $\left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right) = 0$

II°. vt sumto $x = 0$ fiat $\left(\frac{d^3 y}{dx^3} \right) = 0$.

Duae reliquae conditiones ex statu laminae in ipso puncto A sunt petendae, ad quem pervenimus statuendo $x = a$, quandoquidem longitudinem laminae vibrantis iam supra posuimus $AB = a$, unde per se patet applicatam y semper evanescere debere. Altera conditio aequae est evidens, quod tangens in puncto A debeat incidere in axem AB, ex quo tertia et quarta conditio postulant, vt fiat sumto $x = a$

III° $y = 0$ et IV°. $\left(\frac{dy}{dx} \right) = 0$

haecque quatuor conditiones semper adimpleri debent, quicumque valor temporis t tribuatur.

XI. Quod autem ad ipsam integrationem inventae aequationis

$$\left(\frac{d^2 y}{dt^2} \right) = -b^2 \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right),$$

attinet; statim fateri cogor, me nullo adhuc modo eius integrale completum, quod quidem quatuor functiones arbitrarias inuoluere deberet, inuenire potuisse; quam ob causam etiam completa solutio hu-

ius problematis, quae scilicet ad statum quemcunque initialem laminae accommodari posset, prouti hoc negotium in chordis vibrantibus successit, nullo adhuc modo expectari potest, interim per series infinitas quodammodo hunc defectum supplere licet. Denotent enim hae quatuor litterae P, Q, R, S functiones quascunque temporis t , ac statuatur per seriem infinitam:

$$y = P + \frac{Qx}{b} + \frac{Rx^2}{b^2} + \frac{Sx^3}{b^3} + \frac{P'x^4}{b^4} + \frac{Q'x^5}{b^5} + \frac{R'x^6}{b^6} + \frac{S'x^7}{b^7} + \frac{P''x^8}{b^8} + \frac{Q''x^9}{b^9} + \frac{R''x^{10}}{b^{10}} + \frac{S''x^{11}}{b^{11}} \text{ etc.}$$

hinc colligimus

$$-\left(\frac{d^2y}{dt^2}\right) = -\frac{d^2P}{dt^2} - \frac{x}{b} \frac{d^2Q}{dt^2} - \frac{x^2}{b^2} \frac{d^2R}{dt^2} - \frac{x^3}{b^3} \frac{d^2S}{dt^2} - \frac{x^4}{b^4} \frac{d^2P'}{dt^2} - \frac{x^5}{b^5} \frac{d^2Q'}{dt^2} - \frac{x^6}{b^6} \frac{d^2R'}{dt^2} - \frac{x^7}{b^7} \frac{d^2S'}{dt^2} - \frac{x^8}{b^8} \frac{d^2P''}{dt^2} - \frac{x^9}{b^9} \frac{d^2Q''}{dt^2} - \frac{x^{10}}{b^{10}} \frac{d^2R''}{dt^2} \text{ etc.}$$

similique modo sumto tantum x variabili

$$b^4 \left(\frac{d^4y}{dt^4}\right) = +1.2.3.4 P^{(4)} + 2.3.4.5 Q^{(4)} \frac{x}{b} + 3.4.5.6 R^{(4)} \frac{x^2}{b^2} + 4.5.6.7 S^{(4)} \frac{x^3}{b^3} + 5.6.7.8 P^{(4)} \frac{x^4}{b^4} + 6.7.8.9 Q^{(4)} \frac{x^5}{b^5} + 7.8.9.10 R^{(4)} \frac{x^6}{b^6} + 8.9.10.11 S^{(4)} \frac{x^7}{b^7} \text{ etc.}$$

quae series quum illi aequalis esse debeat, sequentes sponte se produnt determinationes

$$P' = -\frac{d^2P}{1.2.3.4 dt^2}; \quad Q' = -\frac{d^2Q}{2.3.4.5 dt^2}; \quad R' = -\frac{d^2R}{3.4.5.6 dt^2}$$

$$S' = -\frac{d^2S}{4.5.6.7 dt^2}; \quad P'' = -\frac{d^2P'}{5.6.7.8 dt^2}; \quad = +\frac{d^4P}{1.2.3.4.5.6.7.8 dt^2}$$

$$Q'' = +\frac{d^4Q}{2.3.4.5.6.7.8 dt^2}; \quad R'' = +\frac{d^4R}{3.4.5.6.7.8.9 dt^2}; \quad S'' = \frac{d^4S}{4.5.6.7.8.9.10 dt^2} \text{ etc.}$$

XII. His determinationibus inuentis, valor applicatae y ex quatuor sequentibus seriebus infinitis reperietur compositus:

$$y = +$$

$$\begin{aligned}
 y = & +P - \frac{x^3 d d P}{1.2 \dots 3 d^3 dt^2} + \frac{x^5 d^4 P}{1.2 \dots 5 b^3 dt^2} - \frac{x^{12} d^6 P}{1.2 \dots 12 b^{12} dt^2} + \text{etc.} \\
 & + Qx - \frac{x^5 d d Q}{2 \dots 5 b^5 dt^2} + \frac{x^9 d^4 Q}{2 \dots 9 b^9 dt^2} - \frac{x^{13} d^6 Q}{2 \dots 13 b^{13} dt^2} + \text{etc.} \\
 & + R x^3 - \frac{x^6 d d R}{3 \dots 6 b^6 dt^2} + \frac{x^{10} d^4 R}{3 \dots 10 b^{10} dt^2} - \frac{x^{14} d^6 R}{3 \dots 14 b^{14} dt^2} + \text{etc.} \\
 & + S x^5 - \frac{x^7 d d S}{4 \dots 7 b^7 dt^2} + \frac{x^{11} d^4 S}{4 \dots 11 b^{11} dt^2} + \frac{x^{15} d^6 S}{4 \dots 15 b^{15} dt^2} + \text{etc.}
 \end{aligned}$$

quae quatuor series non solum coniunctim, sed etiam vnaquaeque seorsim aequationi nostrae differentiali quarti ordinis satisfaciunt. Interim tamen hinc parum lucri ad ipsam solutionem nostri problematis redundat.

XIII. Quocirca coactus sum, in integrali particulari nostrae aequationis acquiescere, statim autem talis forma non parum generalis sese offert, in quam quidem iam prima mea inuestigatione incideram, nunc autem clarius et distinctius sum expositurus. Satisfacit scilicet sequens forma:

$$y = \cos. \theta \theta t (A \cos. \frac{\theta x}{b} + B \sin. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

vbi notandum coefficientes A, B, C, D esse quantitates lineares; quam formam aequationi differentiali satisfacere, tentanti patebit, fit enim

$$-(\frac{d^4 y}{dt^4}) = + \theta^4 \cos. \theta \theta t (A \cos. \frac{\theta x}{b} + B \sin. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

et

$$(\frac{d^4 y}{dx^4}) = + \frac{\theta^4}{b^4} \cos. \theta \theta t (A \cos. \frac{\theta x}{b} + B \sin. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}}).$$

XIV. Accommodemus nunc hunc valorem ad quatuor illas condiciones supra memoratas, ac primo

M m m a mo

mo quidem valor $(\frac{d^2 y}{dx^2})$ posito $x = 0$, hanc praebet aequationem:

$$\text{I}^\circ. -A + C + D = 0; \text{ siue } A = C + D$$

secunda autem conditio $(\frac{d^3 y}{dx^3})$ facto $x = 0$ praebet

$$\text{II}^\circ. -B + C - D = 0 \text{ siue } B = C - D.$$

Tertia vero conditio postulans $y = 0$, sumto $x = a$ suppeditat hanc aequationem

$$\text{III}^\circ. A \text{ cof. } \frac{\theta a}{b} + B \text{ fin. } \frac{\theta a}{b} + C e^{\frac{\theta a}{b}} + D e^{-\frac{\theta a}{b}} = 0.$$

Quarta denique conditio, qua esse oportet $(\frac{d y}{dx}) = 0$ posito $x = a$ dat

$$\text{IV}^\circ. -A \text{ fin. } \frac{\theta a}{b} + B \text{ cof. } \frac{\theta a}{b} + C e^{\frac{\theta a}{b}} - D e^{-\frac{\theta a}{b}} = 0.$$

XV. Ad has aequationes resoluendas, ponamus breuitatis gratia $\frac{\theta a}{b} = \Phi$, atque ob valores inventos $A = C + D$ et $B = C - D$, binae vltimae aequationes fient

$$\text{III. } (C+D) \text{ cof. } \Phi + (C-D) \text{ fin. } \Phi + C e^\Phi + D e^{-\Phi} = 0$$

$$\text{IV. } -(C+D) \text{ fin. } \Phi + (C-D) \text{ cof. } \Phi + C e^\Phi - D e^{-\Phi} = 0$$

vnde duplici modo elicitur

$$\frac{C}{D} = \frac{\text{fin. } \Phi - \text{cof. } \Phi - e^{-\Phi}}{\text{cof. } \Phi + \text{fin. } \Phi + e^\Phi} = \frac{\text{cof. } \Phi + \text{fin. } \Phi + e^{-\Phi}}{\text{cof. } \Phi - \text{fin. } \Phi + e^\Phi}$$

quorum valorum aequalitas producit hanc aequationem

$$2 = -\text{cof. } \Phi (e^\Phi + e^{-\Phi})$$

ex qua aequatione numerum seu angulum θ elici oportet, quo inuento statim erit $\frac{\theta a}{b} = \frac{\theta \Phi}{a}$, et quum initio

initio fuisset $t = 0$, si faciamus $\theta \theta t = \pi$, lamina interea unam vibrationem absoluisse censetur, ita ut tempus unius vibrationis sit $\frac{\pi}{\theta}$.

XVI. Proponitur igitur haec aequatio:

$$z = -\cos. \Phi (e^{\Phi} + e^{-\Phi}),$$

vnde valores ipsius Φ eruere oportet, cuiusmodi sine dubio dantur infiniti, tam positivi, quam negativi. In positivis igitur primum inquiramus ac statim quidem observo, angulum Φ necessario recto maiorem esse debere, ut eius cosinus fiat negativus, hunc in finem sit ϱ nota anguli recti, siue

$$\varrho = \frac{1}{2} \pi = 1, 570796326,$$

et statuamus $\Phi = \varrho + \omega$, ut nostra aequatio fiat

$$z = + \sin. \omega (e^{\varrho} e^{\omega} + e^{-\varrho} e^{-\omega})$$

vbi manifestum est, dari valorem ipsius ω , eumque satis exiguum, qui quaesito satisfiat, quem deinceps accurate sumus definituri. Deinde vero etiam valor Φ aliquanto dari poterit minor, quam 3ϱ , posito enim $\Phi = 3 \varrho - \omega$, prodit ista aequatio

$$z = + \sin. \omega (e^{3\varrho} e^{-\omega} + e^{-3\varrho} e^{\omega}).$$

Simili modo intelligimus, dari valores alternatim minores et maiores quam 5ϱ , 7ϱ , 11ϱ etc. quos ex sequentibus aequalitatibus eruere debemus, quas cum praecedentibus simul conspectui exponamus:

I. $\Phi = \varrho + \omega \quad z = \sin. \omega (e^{\varrho} e^{\omega} + e^{-\varrho} e^{-\omega})$

II. $\Phi = 3 \varrho - \omega \quad z = \sin. \omega (e^{3\varrho} e^{-\omega} + e^{-3\varrho} e^{\omega})$

III. $\Phi = 5 \varrho + \omega \quad z = \sin. \omega (e^{5\varrho} e^{\omega} + e^{-5\varrho} e^{-\omega})$

IV. $\Phi = 7 \varrho - \omega \quad z = \sin. \omega (e^{7\varrho} e^{-\omega} + e^{-7\varrho} e^{\omega})$

V. $\Phi = 9 \varrho + \omega \quad z = \sin. \omega (e^{9\varrho} e^{\omega} + e^{-9\varrho} e^{-\omega})$

M m m 3

vbi

vbi manifestum est, valores ipsius ω continue fieri minores. Pro valoribus negativis faciamus statim $\Phi = -\psi$, vt habeamus:

$$z = -\text{cof. } \psi (e^{-\psi} + e^{+\psi})$$

vnde eadem prorsus reperiantur solutiones ac supra.

XVII. Quo facilius has formulas enolere queamus, ante omnia indagare debemus valorem e^π , vbi Logarithmus hyperbolicus ipsius e est vnitas, quare Logarithmos vulgares adhibendo erit

$$\text{Log. } e = 0,43429,44819,$$

vnde colligimus

$$\begin{aligned} \text{L. } e^\pi &= 0,4342944819,3,1415926535 \text{ siue} \\ &= 1,3643763, \end{aligned}$$

hincque porro

$$\text{L. } e^e = 0,6821881$$

hincque reliqui termini, quibus indigemus, facile colliguntur, quare quum existente ω fractione satis parua, sit proxime

$$e^\omega = 1 + \omega + \frac{1}{2}\omega^2 + \frac{1}{6}\omega^3 + \frac{1}{24}\omega^4 + \frac{1}{120}\omega^5 \text{ etc.}$$

$$e^{-\omega} = 1 - \omega + \frac{1}{2}\omega^2 - \frac{1}{6}\omega^3 + \frac{1}{24}\omega^4 - \frac{1}{120}\omega^5 \text{ etc.}$$

$$\text{cof. } \omega = 1 - \frac{1}{2}\omega^2 + \frac{1}{24}\omega^4 \text{ etc. et fin. } \omega = \omega - \frac{1}{6}\omega^3 + \frac{1}{120}\omega^5 \text{ etc.}$$

prima superiorum formularum producit

$$z = 5,01836.\omega + 4,60260.\omega^2 + 1,67275.\omega^3 - 0,37638.\omega^4$$

vnde satis exacte concluditur

$$\omega = 0,30432, \text{ ideoque } \Phi = 1,87511$$

neque

neque opus est ad maiorem praecisionis gradum progredi. Secunda autem formula suppeditat sequentem aequationem

$$2 = 111,32669.\omega - 111,30871.\omega^2 + 37,10890.\omega^3$$

pro qua fit

$$\omega = 0,01829,$$

ita vt hinc fit

$$\Phi = 4,69408,$$

vnde liquet in reliquis formulis valorem ω penitus negligi posse ita vt fit

$$\Phi = 5\text{ g}, 7\text{ g}, 9\text{ g etc.}$$

XVIII. Omnes istos valores ipsius Φ ordine magnitudinis, sequens Tabella sistit, vna cum temporibus vibrationum his valoribus congruentibus:

Φ	Tempora vibrat.	Soni editi
1,87514	0,89347. $\frac{a}{b}$	1,1192 $\frac{b}{a}$
4,69408	0,14258	6,9977
7,85473	0,05092	19,6388
10,99553	0,02493	40,1107
14,13711	0,01573	63,5439

XIX. Inprimis autem ad tempora ista vibrationum et sonos iis editos perfecte cognoscendos, praeter longitudinem laminae vibrantis $AB = a$ nosse oportet valorem litterae b , erat autem $b^4 = 2kkcc$, vbi b denotat altitudinem lapsus grauium tempore vnus minuti secundi, ita vt fit $b = 15, \frac{5}{8}$ ped. Rhen. ideoque $2b = 31, \frac{1}{4}$ ped., tum vero k erat longi-

longitudo laminae pro arbitrio sumpta, cuius pondus experientia definitum sumimus $= K$, at vero cc eam denotat quantitatem, qua elasticitas nostrae laminae determinatur, ita scilicet ut si alicubi fuerit radius curvaturae $= r$, momentum elasticitatis futurum fit $= \frac{Kcc}{r}$, unde valorem huius quantitatis per

Tab. VII. me sequenti modo praestari poterit. Infigatur ea
Fig. 3. lamina longitudinis k , cuius pondus exploratum fuit K , termino suo A a muro seu parieti immobili, ut fit $AK = k$, eique in termino K appendatur aliquod pondus I , quo terminus K normaliter ad AK sollicitetur, et usque in k detorqueatur, ita tamen, ut hoc spatium Kk vehementer sit exiguum respectu totius longitudinis AK , atque facile patet, si per experimentum exploratum fuerit istud spatium Kk quod fit $= i$, ex eo ipsam quantitatem cc determinari posse. Hic ergo sola vis seu pondus I in laminam nostram agit, unde si ponatur abscissa $KX = x$ et applicata $XY = y$, momentum huius vis in punctum y est $= Ix$ cui aequale esse debet momentum elasticitatis in puncto Y , quod uti ante vidimus est

$$= \frac{Kcc}{r} = Kcc \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right),$$

sicque pro figura huius laminae habebitur ista aequatio,

$$Ix = Kcc \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right), \text{ unde } \frac{Kcc}{I} \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right) = x,$$

quae bis complete integrata praebet

$$\frac{Kcc}{I} y = \frac{1}{2} x^2 + \alpha x + \beta.$$

XX.

XX. Quum nunc in ipso puncto K, vbi $x=0$, applicata y per hypothesin aequetur intervallo $Kk=i$, evidens est fore:

$$\frac{Kcc.i}{I} = \beta.$$

Praeterea posito $x=k$ fieri debet $y=0$, vnde colligimus

$$\frac{1}{2}k^2 + \alpha + \frac{cc.i}{I} = 0, \text{ ideoque } \alpha = -\frac{1}{2}k^2 - \frac{Kcc.i}{kI},$$

denique in eodem puncto A fieri debet $\frac{dy}{dx} = 0$, ex quo colligitur

$$0 = \frac{1}{2}x^2 + \alpha = \frac{1}{2}k^2 + \alpha \text{ feu } \alpha = -\frac{1}{2}k^2,$$

qui valor praecedenti aequatus suppeditat:

$$cc = \frac{1}{3} \frac{Ik^2}{kI}.$$

Sicque pro qualibet lamina valor huius constantis cc per vnicum experimentum facile exploratur, hincque pro nostris formulis fit

$$b^* = \frac{2}{3} \cdot \frac{Ib k^2}{kI},$$

quo cognito, numeri illi vibrationum vno minuto secundo editarum perfecte innotescunt.

XXI. Eadem igitur lamina elastica diuersas vibrationum species recipere potest, prouti sine dubio initio aliam atque aliam impulsionem acceperit, prima scilicet species dat sonum grauissimum, sequentes continuo magis intenduntur fiuntque acutiores, ipsi autem vibrationum numeri mox post primam speciem secundum quadrata numerorum naturalium increscunt, praecipuum autem discrimen ha-

rum specierum in eo est situm, quod quum in prima specie lamina A F axem A B nusquam fecet, siquidem in A tantum tangit, ita secunda species axem A B semel, tertia vero bis, quarta ter etc. interfecet, quemadmodum iam olim fuit ostensum; interim tamen tota haec solutio maxime est particularis, quia tantum ad certas curvarum species restringitur, atque à solutione generali, qualem de chordis dare licuit, longissime adhuc sumus remoti. Restat igitur ut vires supra memoratas, quae ad laminam in muro continendam requiruntur, inuesti-

Tab. VII.

Fig. 1.

gemus. Hunc in finem consideremus laminae punctum Y, quod a parte dextra viribus tantum elementaribus vrgetur; quarum effectum duplici modo spectari oportet, altero scilicet respectu summae virium elementarium a puncto Y vsque ad punctum F applicatarum, quae, vti supra vidimus, est $\int p dx$, altero vero modo respectu momenti harum virium, quod est $\int dx \int p dx$. Hoc momentum autem inuenimus esse

$$= -Kcc \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right),$$

hic scilicet istae vires tamquam deorsum trahentes spectantur, vnde ipsa virium illarum summa colligitur

$$\int p dx = -Kcc \left(\frac{d^2 y}{dx^2} \right),$$

vbi notetur breuitatis gratia supra positum esse

$$b^4 = 2bkcc.$$

Contemplemur nunc ipsam aequationem integram; ad quam supra peruenimus; inuenimus autem po-

sito

sito breuitatis gratia $\frac{\theta a}{b} = \Phi$ cuius valorem pro singulis speciebus modo ante eliciuimus, sequentes valores pro litteris A, B, C, D;

$$C = \text{fin. } \Phi - \text{cof. } \Phi - e^{-\Phi}; \quad D = \text{cof. } \Phi + \text{fin. } \Phi + e^{\Phi}$$

$$A = 2 \text{ fin. } \Phi + e^{\Phi} - e^{-\Phi}; \quad B = -2 \text{ cof. } \Phi - e^{\Phi} - e^{-\Phi}$$

quibus definitis prodierat:

$$y = \text{cof. } \theta \theta t (A \text{ cof. } \frac{\theta x}{b} + B \text{ fin. } \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

vnde concludimus

$$\left(\frac{d^2 y}{dx^2}\right) = + \frac{\theta \theta}{b^2} \text{ cof. } \theta \theta t (-A \text{ cof. } \frac{\theta x}{b} - B \text{ fin. } \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

$$\left(\frac{d^3 y}{dx^3}\right) = \frac{\theta^3}{b^3} \text{ cof. } \theta \theta t (+A \text{ fin. } \frac{\theta x}{b} - B \text{ cof. } \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} - D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

quibus formulis tam summa, quam momentum virium elementarium a parte dextra pro puncto laminae Y exprimitur.

Promoueamus nunc punctum Y vsque ad terminum A, vbi $x = a$ et $\frac{\theta x}{b} = \Phi$ et summa omnium virium arcui AF applicatarum erit:

$$\int p dx = \frac{\theta^3}{b^3} \text{ cof. } \theta \theta t (+A \text{ fin. } \Phi - B \text{ cof. } \Phi + C e^{\Phi} - D e^{-\Phi}) \\ = \frac{\theta^3}{b^3} \text{ cof. } \theta \theta t (2 \text{ fin. } \Phi (e^{\Phi} - e^{-\Phi})).$$

Similique modo earundem virium momentum respectu puncti A erit:

$$\int dx \int p dx = \frac{\theta \theta}{b^2} \text{ cof. } \theta \theta t (-A \text{ cof. } \Phi - B \text{ fin. } \Phi + C e^{\Phi} + D e^{-\Phi}) \\ = \frac{\theta \theta}{b^2} \text{ cof. } \theta \theta t (2 \text{ fin. } \Phi (e^{\Phi} + e^{-\Phi}) - 2 \text{ cof. } \Phi (e^{\Phi} - e^{-\Phi})).$$

Hoc duplici virium effectu inuento, manifestum est, portiunculam laminae muro infixam A a in puncto

a tanta vi vrgeri debere, vt eius momentum pro puncto A itidem fiat $= \int dx \int p dx$ sicque ex longitudine istius portionis A a innotescit ipsa vis puncto a applicanda, quam vocemus $= V$ et nunc facile vis, quam ipsum A sustinet, definietur, quandoquidem ea aequalis et contraria esse debet summae virium vtriusque applicatarum, scilicet ista vis erit $= V + \int p dx$, hocque modo omnia sunt determinata, quae quidem super hac solutione particulari desiderari possunt.

XXII. Haec sunt fere, quae iam olim de eodem hoc Problemate sum commentatus, nisi quod hic sint aliquanto clarius et vberius exposita; verum eadem lamina pluribus adhuc aliis modis tractata motum tremulum recipere potest, dum enim hic lamina A B altero termino B prorsus libera est assumpta, altero vero termino A muro infixata, pluribus aliis modis lamina siue in alterutro termino, siue in vtroque defigi potest, non enim absolute opus est, vt lamina in termino A muro infigatur, sed motus quoque tremulus oriri debet, etiam si in puncto A tantum filo ita defigatur, vt libere circa eum gyrari possit atque adeo vterque terminus A et B plane liber relinqui possit; tum vero defixio ope styli in vtroque termino atque adeo etiam in locis intermediis admitti possit, quod etiam de altero modo, quo lamina muro infigitur, est intelligendum. Hinc igitur plura genera contremiscendi in lamina locum habere possunt, quorum praecipua in sequentibus Problematibus sum enolaturus.

Pro-

Problema I.

XXIII. Si lamina prorsus fuerit libera seu incumbat plano horizontali; definire motum vibratorium, cuius est capax. Tab. VII.
Fig. 4

Solutio.

Sit longitudo laminae $AB = a$, quae elapso tempore t figuram ceperit AYB , quam minime ab axe AB discrepantem, ipsa autem lamina ita sit comparata, quemadmodum supra descripsimus, scilicet longitudini k respondeat pondus K et pro curvatura, cuius radius osculi $= r$, sit momentum elasticitatis $= \frac{Kcc}{r}$, vnde ponatur $b^2 = 2bkcc$, quadratum autem cc per experimentum supra allegatum inuentum sit

$$cc = \frac{1}{2} \frac{I \cdot k^2}{K} \text{ hincque } b^2 = \frac{1}{2} \frac{I b \cdot k^2}{K},$$

quibus positis si abscissae cuicumque $AX = x$ respondeat applicata $XY = y$; manifestum est, iterum perveniri ad hanc aequationem differentialem

$$\left(\frac{d}{dt}\right)^2 y = b^2 \left(\frac{d^2}{dx^2}\right) y$$

eique idcirco satisfacere hanc integram

$$y = \cos. \theta t (A \cos. \frac{\theta x}{b} + B \sin. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

quare quum extremitas F nullam sustineat vim, hoc loco tam $\left(\frac{d}{dx}\right)^2 y$ quam $\left(\frac{d^2}{dx^2}\right) y$ evanescet, vnde iam hae duae determinationes prodeunt

$$A = C + D; \text{ et } B = C - D.$$

N n n 3

Dein-

Deinde omnium virium elementarium per arcum
 F Y summa erat $\int p dx = -b^* \left(\frac{d^3 y}{dx^3}\right) =$

$$-\frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (A \sin. \frac{\theta x}{b} - B \cos. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} - D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

harum autem virium momentum pro puncto
 Y $= \int dx \int p dx =$

$$-\frac{\theta^2}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \frac{\theta x}{b} - B \sin. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

quae duae quantitates a puncto Y ad alterum ter-
 minum G vsque translatae vbi $x = a$, denuo euane-
 scere debent; et si breuitatis gratia ponamus $\frac{\theta a}{b} = \zeta$,
 has duas condiciones praebent:

$$A \sin. \zeta - B \cos. \zeta + C e^{\zeta} - D e^{-\zeta} = 0;$$

$$-A \cos. \zeta - B \sin. \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} = 0$$

supra autem iam inuenimus

$$A = C + D \text{ et } B = C - D,$$

vnde duplicem sequentem valorem elicimus:

$$\frac{C}{D} = \frac{\cos. \zeta + \sin. \zeta - e^{-\zeta}}{\cos. \zeta - \sin. \zeta - e^{\zeta}} = \frac{\sin. \zeta - \cos. \zeta + e^{-\zeta}}{\sin. \zeta + \cos. \zeta - e^{\zeta}}$$

vnde elicitur

$$2 = \cos. \zeta (e^{\zeta} + e^{-\zeta})$$

cui statim satisfacit $\zeta = 0$, ideoque et $\theta = 0$, quo
 ipso status quietis continetur; pro aliis valoribus
 primum obseruo, siue angulus ζ positue siue negatiue
 capiatur, perinde esse; deinde facile perspicitur, hunc
 angulum ζ recto maiorem esse debere, quare ne
 cosinus

cofinus ζ fiat negativus, tribus adeo rectis maior esse debet, statuamus ergo $\zeta = 3\varrho + \omega$, et esse oportebit

$$z = \sin. \omega (e^{3\rho} e^{\omega} + e^{-3\rho} e^{-\omega}),$$

supra autem inuenimus esse,

$$e^{3\rho} = 111, 31770; \text{ et } e^{-3\rho} = 0, 00899$$

ita vt ω fit fractio vehementer parua, hincque tuto poni possit

$$\sin. \omega = \omega \text{ et } e^{\omega} = 1 + \omega \text{ et } e^{-\omega} = 1 - \omega;$$

quocirca aequatio nostra dabit:

$$z = 111, 32669. \omega + 111, 30871. \omega^2 \text{ sicque } \omega = 0, 01765,$$

quia igitur

$$3\varrho = 4, 71237 \text{ erit } \zeta = 4, 73002 \pm \frac{b^a}{b},$$

ex quo valore concludimus tempus vnus vibrationis

$$\frac{\pi}{\varrho\zeta} = \frac{\pi}{\zeta^2} \cdot \frac{a^a}{b^b} = 0, 14042 \frac{a^a}{b^b}$$

et sonus siue vibrationum vno minuto secundo editarum numerus

$$= 7, 12146. \frac{b^b}{a^a},$$

haecque est simplicissima vibrationum species, quas lamina nostra edere potest, qui sonus binis octauis cum vna quinta superat illum, quem eadem chorda editura esset, si in A. muro esset infixata, praeterea vero innumeros alios valores pro ζ inuenire licet, ponendo

$$\zeta = 5\varrho - \omega; \text{ vel } 7\varrho + \omega, \text{ vel } 9\varrho - \omega \text{ etc.}$$

vbi manifesto angulus ω pro euanescente haberi poterit, atque hinc eadem vibrationes resultabunt, quae

supra

supra speciem tertiam, quartam, quintam etc. constitutebant.

Problema II.

XXIV. Si eadem lamina elastica in termino A fuerit libera, in altero vero B ita stylo defixa, ut circa eum libere verti possit; inuenire motum vibratorium, cuius erit capax.

Solutio.

Pro hoc ergo casu eadem aequationes locum habent, quas modo ante euoluimus, scilicet posita abscissa A $X = x$ et applicata X Y $= y$ habebimus

$$y = \cos. \theta \theta t (A. \cos. \frac{\theta x}{b} + B. \sin. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} + D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

et quia extremitas E ubi $x = 0$, nullas vires sustinet, habebimus ut ante

$$A = C + D \quad \text{et} \quad B = C - D$$

tum vero etiam pro arcu E Y erit summa virium elementarium

$$\int p dx = -Kcc. \frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (A \sin. \frac{\theta x}{b} - B \cos. \frac{\theta x}{b} + C e^{\frac{\theta x}{b}} - D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

et momentum harum virium respectu Y

$$= + \frac{Kcc. \theta \theta}{b b} \cos. \theta \theta t (A \cos. \frac{\theta x}{b} + B \sin. \frac{\theta x}{b} - C e^{\frac{\theta x}{b}} - D e^{-\frac{\theta x}{b}})$$

quae formulae ad alterum terminum vsque B extendantur faciendo $x = a$, ac prior quidem cum vi, quam ipse stylus in B sustinet, in aequilibrio existere debet, quare si sumamus stylum in puncto B
suffi-

sustinere vim $B\beta = G$, positoque ut ante $\frac{\theta a}{b} = \zeta$, fieri oportet

$$-\frac{Kcc\theta^2}{b^3}(A \sin. \zeta - B \cos. \zeta + C.e^{\zeta} - D.e^{-\zeta}) + G = 0,$$

ita ut iam cognoscamus hanc vim $B\beta$ quae erit

$$G = Kcc \cdot \frac{\theta^2}{b^3} \cos. \theta \theta t (A \sin. \zeta - B \cos. \zeta + C.e^{\zeta} - D.e^{-\zeta}),$$

deinde autem momentum harum virium, necessario hic debet evanescere, quia enim lamina circa B libere mobilis est, nullum momentum incurvans hic statui potest, erit ergo:

$$A \cos. \zeta + B \sin. \zeta - C.e^{\zeta} - D.e^{-\zeta} = 0$$

denique hic manifesto esse debet $y = 0$, unde fit

$$A \cos. \zeta + B \sin. \zeta + C.e^{\zeta} + D.e^{-\zeta} = 0$$

ex quibus duabus postremis aequationibus statim fluit

$$A \cos. \zeta + B \sin. \zeta = 0 \text{ et } C.e^{\zeta} + D.e^{-\zeta} = 0,$$

ex qua postrema fit

$$C = e^{-\zeta} \text{ et } D = -e^{\zeta},$$

qui valores insuper in lineolam parvam sunt ducendi, ut applicatae y fiant lineares et simul infinite parvae, hinc ergo colligitur

$$A = e^{-\zeta} - e^{\zeta}; B = e^{-\zeta} + e^{\zeta},$$

quibus valoribus substitutis prodibit sequens aequatio

$$0 = e^{-\zeta}(\cos. \zeta + \sin. \zeta) - e^{\zeta}(\cos. \zeta - \sin. \zeta) \text{ siue}$$

$$\text{Tang. } \zeta = \frac{e^{\zeta} - e^{-\zeta}}{e^{\zeta} + e^{-\zeta}}; \text{ vel } e^{\zeta} = \frac{\cos. \zeta + \sin. \zeta}{\cos. \zeta - \sin. \zeta},$$

formula per reductiones notissimas redit ad hanc

$$e^{\zeta} = \text{Tang. } \left(\frac{1}{2} \zeta + \zeta \right).$$

Tom. XVII. Nou. Comm.

O o o

Hinc

474 DE MOTU VIBRATORIO

Hinc statim patet satisfacere $\zeta = 0$, quo ipse status aequilibrii continetur. Deinde vero valores idonei pro ζ continuo propius accedent ad hos angulos

$$\frac{5}{2} \rho; \frac{9}{2} \rho; \frac{13}{2} \rho; \frac{17}{2} \rho \text{ etc.}$$

si enim ponamus $\zeta = \frac{5}{2} \rho - \omega$ erit Tangens $\zeta = \frac{1-\omega}{1+\omega}$ proxime, cui aequalis esse debet formula

$$\frac{1 - e^{-5\rho + 2\omega}}{1 + e^{-5\rho + 2\omega}}, \text{ ita vt fit } \omega = \frac{e^{2\omega}}{e^{5\rho}}$$

ficque propemodum

$$\omega = \frac{1}{e^{5\rho}} = 0,0003882$$

atque propius

$$\omega = 0,0003885,$$

pro sequentibus casibus autem hanc correctionem ω penitus negligere licebit, ita vt isti valores pro ζ sint

$$\text{I. } \zeta = \frac{5}{2} \rho - \omega = 3,92666$$

$$\text{II. } \zeta = \frac{9}{2} \rho = 7,06858$$

$$\text{III. } \zeta = \frac{13}{2} \rho = 10,21017$$

$$\text{IV. } \zeta = \frac{17}{2} \rho = 13,35176$$

etc.

videamus autem an etiam dentur valores negatiui, quem in finem ponamus $\zeta = -\eta$ esseque oportebit

$$-\text{Tang. } \eta = \frac{e^{-\eta} - e^{+\eta}}{e^{-\eta} + e^{+\eta}}; \text{ siue } \text{Tang. } \eta = \frac{e^{+\eta} - e^{-\eta}}{e^{\eta} + e^{-\eta}},$$

quae aequatio cum praecedente conuenit, ita vt illi inuenti valores etiam pro η valeant, ficque valores ipsius

ipſius ζ tam poſitiue quam negatiue capi queant. Quia autem vtrinq̄ue pro $\theta\theta$ idem valores prodeunt, variæ ſpecies vibrationum, quas hæc lamina recipere poteſt, erunt ſequentes:

Temp. vibrat.	Soni editi
I. 0,20375 $\frac{aa}{bb}$	4,9079 $\frac{bb}{aa}$
II. 0,06288 . . .	15,9044
III. 0,03013 . . .	33,1832
IV. 0,01762 . . .	56,7452.

Coroll.

XXV. Quum ſoni ab eadem lamina vtrinq̄ue libera editi, rationem horum numerorum ſequantur

$$7, 1215; 19, 6388; 40, 1107$$

euidens eſt hoſ ſonos acutioreſ eſſe illiſ, quos hic inuenimus, ita vt ſtylus in termino B defixus ſonum laminae grauiorem reddat, quemadmodum etiam vidimus ſi lamina altero termino plane muro ſit infixæ, ſonos adhuc multo grauioreſ prodire.

Problema III.

XXVI. Si lamina in vtroque termino A et B Tab. VII. ope ſtylorum fuerit defixa, definire motuſ vibrato- Fig. 7- riuſ, quos recipere poteſt.

Solutio.

Pro curuatura laminae habemus ſtatim eandem æquationem vt ante, quæ poſito $\frac{\theta}{b}x = \Phi$, ſuccinctiuſ ita exprimitur:

$$0002$$

$$y = \cos.$$

$$y = \cos. \theta \theta t (A \cos. \Phi + B \sin. \Phi + C e^{\Phi} + D e^{-\Phi})$$

quia nunc lamina in termino A est fixa, statim habemus $y = 0$ si $x = 0$, unde haec emergit determinatio:

$$A + C + D = 0;$$

deinde in hoc puncto A nulla datur vis incurvans, unde formula $(\frac{d^2 y}{dx^2})$ evanescere debet, ex quo nascitur haec secunda determinatio

$$-A + C + D = 0,$$

sicque habebimus has simplicissimas relationes

$$A = 0 \text{ et } C + D = 0.$$

Consideremus nunc etiam vim, quam stylus in A α sustinet, quae sit $A e = E$ et normalis ad axem AB, quae quum sola in terminum A agat, aequalis erit vi illi supra definitae $\int p dx$ posito $x = 0$, sicque erit

$$-K c c. \frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (-B + C - D) = E.$$

Nunc autem pro portione laminae AY, maiori cura imprimis tam summam virium elementarium quam earum momentum respectu puncti Y assignare debemus. Hunc in finem integrale $\int p dx$ ita est sumendum, ut evanescat posito $x = 0$, ex quo habebimus

$$\int p dx = -K c c. \frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (A \sin. \Phi - B \cos. \Phi + C e^{\Phi} - D e^{-\Phi}) \\ + K c c. \frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (-B + C - D)$$

quae formula per dx multiplicata et eadem lege integrata praebet momentum virium elementarium

$\int dx$

$$\begin{aligned} \int dx \int p dx = & -Kcc. \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \Phi - B \sin. \Phi + Ce^{\Phi} + De^{-\Phi}) \\ & + Kcc. \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A + C + D) \\ & + Kcc. \frac{\theta^2}{b^2} \cos. \theta \theta t (-B + C - D) x \end{aligned}$$

quibus formulis in fequentibus plurimum vtemur. Interim hic notaffe iuuabit, si ad illud momentum addatur momentum vis E quod est

$$\begin{aligned} = Ex = & -Kcc. \frac{\theta^2}{b^2} \cos. \theta \theta t (-B + C - D)x, \text{ tum ob} \\ & -A + C + D = 0 \end{aligned}$$

totum momentum fore

$$= -Kcc. \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \Phi - B \sin. \Phi + Ce^{\Phi} + De^{-\Phi})$$

cui momentum elasticitatis negatiue sumtum prae-
cise est aequale, vti rei natura postulat. Promouea-
mus nunc punctum Y vsque ad alterum terminum
B, faciendo $x = a$ seu $\frac{\theta a}{b} = \zeta$ vti supra et summa
omnium virium elementarium vna cum vi styli E
erit

$$= -Kcc. \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \zeta - B \sin. \zeta + Ce^{\zeta} + De^{-\zeta})$$

quae cum vi quam stylus B β sustinet, quae sit
 $Bf = F$ euanescere debet, propterea quod omnes has
vires in aequilibrio consistere oportet, vnde etiam
vis ista Bf innotescit, erit enim

$$F = +Kcc. \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \zeta - B \sin. \zeta + Ce^{\zeta} + De^{-\zeta}).$$

Porro quum terminus B a sola hac vi retineatur,
cuius momentum pro puncto B est nullum, hic
etiam nulla curuatura locum habere potest, vnde
totum istud momentum ad terminum B translatum,

000 3

faciens

faciendo $\Phi = \zeta$ nihilo aequale esse debet, ex quo fiet

$$-A \operatorname{cof.} \zeta - B \operatorname{fin.} \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} = 0.$$

Denique quum hoc loco etiam sit $y = 0$, habebimus insuper

$$A \operatorname{cof.} \zeta + B \operatorname{fin.} \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} = 0$$

quae duae postremae aequationes cum binis illis initio inuentis problema nostrum penitus resoluent. Quare quum supra inuenissemus $A = 0$ et $D = -C$, hae duae posteriores aequationes dabunt

$$-B \operatorname{fin.} \zeta + C e^{\zeta} - C e^{-\zeta} = 0 \text{ et } B \operatorname{fin.} \zeta + C e^{\zeta} - C e^{-\zeta} = 0$$

vnde manifesto sequitur, fore $B \operatorname{fin.} \zeta = 0$, siue $\operatorname{fin.} \zeta = 0$, ideoque ζ vel π vel 2π vel 3π vel 4π etc. siue in genere $\zeta = i\pi = \frac{\theta a}{b}$ ita vt habeamus $\theta = \frac{ib\pi}{a}$, quare quum pro tempore vnus vibrationis sit $\theta \theta t = \pi$ erit hoc tempus $= \frac{aa}{iibb.\pi}$, vnde diuersas vibrationum species sequenti Tabella exhibemus:

	Tempus vnus vibrat.	Sonus seu num. vibrat.
$i = 1$	$0, 3183 \frac{aa}{bb}$	$3, 1416 \frac{bb}{aa}$
$i = 2$	$0, 0796$	$12, 5664 \frac{bb}{aa}$
$i = 3$	$0, 0354$	$28, 2744 \frac{bb}{aa}$
$i = 4$	$0, 0199$	$50, 2656 \frac{bb}{aa}$
	etc.	etc.

sicque hi diuersi soni secundum ipsos numeros quadratos intenduntur.

Coroll.

Coroll.

Quando ergo lamina utroque termino A et B stylo est defixa soni diuersi plane erunt regulares et inter se harmonici, ac si cum sonis praecedentis problematis conferantur, aliquanto reperientur grauiores, quam si lamina in vnico tantum termino stylo figeretur.

Problema IV.

Si lamina elastica priori termino A, vt ante fuerit stylo A α defixa, sed altero termino B b muro infixam, definire motus vibratorios, quos haec lamina recipere potest.

Solutio.

XXVII. Hic omnia perinde se habebunt vt in problemate praecedente donec ad terminum B vsque perueniatur, erit igitur quoque $A=0$; et $D=-C$ et vis quam stylus A α sustinet

$$Ae = E = -Kcc. \frac{\theta^2}{2} \cos. \theta \theta t (-B + C - D),$$

tum vero in ipso puncto B vbi $x = a$ et $\phi = \zeta$ erit 1°. $y = 0$ vnde fit

$$A \cos. \zeta + B \sin. \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} = 0,$$

deinde vero quia lamina hic muro est infixam erit $(\frac{dy}{dx}) = 0$ siue

$$-A \sin. \zeta + B \cos. \zeta + C e^{\zeta} - D e^{-\zeta} = 0$$

vnde quum fit $A = 0$ et $D = -C$, erit

$$B \sin. \zeta + C(e^{\zeta} - e^{-\zeta}) = 0 \text{ et } B \cos. \zeta + C(e^{\zeta} + e^{-\zeta}) = 0$$

et

$$\text{et Tang. } \zeta = \frac{e^{\zeta} - e^{-\zeta}}{e^{\zeta} + e^{-\zeta}} = \frac{e^{2\zeta} - 1}{e^{2\zeta} + 1},$$

quae aequatio quum plane conueniat cum solutione Problematís tertii manifestum est etiam easdem vibrationum species hic locum esse habituras, quas ergo in sequente Tabella sistimus:

Temp. vibrat.	Soni editi
I. 0, 20375 $\frac{a}{b}$	4, 9079 $\frac{b}{a}$
II. 0, 06288 $\frac{a}{b}$	15, 9044
III. 0, 03013 $\frac{a}{b}$	33, 1832
IV. 0, 01762 $\frac{a}{b}$	56, 7451.

Quod autem ad vires spectat, quas ipse murus sustinet, consideremus primo totum momentum virium ab A vsque ad B laminae applicatarum, quod erat

$$-Kcc. \frac{\theta}{b} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \zeta - B \sin. \zeta + Ce^{\zeta} + De^{-\zeta})$$

cui aequale esse debet momentum a muro sustentatum, vnde si in b concipiatur vis tantum momentum producens, quae sit $= G$, tum in puncto B sustinebit tantam vim $Bf = F$ quae cum reliquis nimirum E, et $\int p dx$ in nihilum redigatur.

Coroll.

Omnino hic notatu dignum est, quod lamina altero termino stylo, altero vero muro infixá, eodem plane sonos edat, ac si altero termino esset libera, altero tantum stylo defixa, ex quo sequitur terminum liberum perinde se habere ad terminum stylo

stylo defixum, vti terminus stylo defixus, se habet ad terminum muro infixum.

Problema V.

Si lamina utroque termino Aa et Bb fuerit Tab. VII. muro immobili infixa, definire motus vibratorios Fig. 8. quos recipere poterit.

Solutio.

Posita ut ante longitudine laminae $AB = a$, pro eius curvatura semper eadem aequatio valebit, qua hactenus sumus usi, ac pro hoc casu solutio factis expedite evolui potest, propterea quod pro utroque termino A et B , est tam $y = 0$, quam $(\frac{d}{dx}y) = 0$ hincque sequentes quatuor aequationes obtinentur:

I. $A + C + D = 0$

II. $B + C - D = 0$

III. $A \operatorname{cof.} \zeta + B \operatorname{fin.} \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} = 0$

IV. $-A \operatorname{fin.} \zeta + B \operatorname{cof.} \zeta + C e^{\zeta} - D e^{-\zeta} = 0$

quarum III. $\operatorname{cof.} \zeta -$ IV. $\operatorname{fin.} \zeta$ praebet

$$A = C e^{\zeta} (\operatorname{fin.} \zeta - \operatorname{cof.} \zeta) - D e^{-\zeta} (\operatorname{fin.} \zeta + \operatorname{cof.} \zeta)$$

$$= -C - D, \text{ vnde } \frac{C}{D} = \frac{e^{-\zeta} (\operatorname{fin.} \zeta + \operatorname{cof.} \zeta) - 1}{e^{\zeta} (\operatorname{fin.} \zeta - \operatorname{cof.} \zeta) + 1}, \text{ simili modo}$$

III. $\operatorname{fin.} \zeta +$ IV. $\operatorname{cof.} \zeta$ dat

$$B = -C e^{\zeta} (\operatorname{cof.} \zeta + \operatorname{fin.} \zeta) - D e^{-\zeta} (\operatorname{fin.} \zeta - \operatorname{cof.} \zeta)$$

$$= -C + D, \text{ vnde } \frac{C}{D} = \frac{e^{-\zeta} (\operatorname{fin.} \zeta - \operatorname{cof.} \zeta) + 1}{-e^{\zeta} (\operatorname{cof.} \zeta + \operatorname{fin.} \zeta) + 1}$$

qui valores inter se aequati producunt sequentem aequationem :

$$z = \cos. \zeta (e^{\zeta} + e^{-\zeta}),$$

quae est eadem solutio ac ea ad quam Problema I^{mum} perduxerat, ita vt sequens Tabella iterum sit habitura locum :

Temp. vibrat.	Soni editi
I. 0, 14042 $\frac{a}{b}$	7, 1214 $\frac{b}{a}$
II. 0, 05092	19, 6388
III. 0, 02493	40, 1107
IV. 0, 01573	63, 5438
etc.	etc.

Coroll.

Maxime hic memoratu dignum occurrit, quod lamina vtrunque eodem sonos edat, atque lamina vtrunque libera, idque eo magis quod modo ante vidimus, si alter terminus stylo sit defixus, eundem sonum oriri, siue alter terminus fuerit liber, siue muro infixus, ita vt hi duo status, quibus lamina vel est libera, vel muro infixi, quasi inter se conuenire videantur, interim tamen aliquod essentiale discrimen intercedit, quum casus principalis, quem initio tractauimus, vbi alter terminus liber, alter muro erat infixus, alias dederit vibrationes, quam casus vbi vterque terminus erat liber, affinitas certe insignis intercedit ratione formularum ex quibus angulum ζ elici oportet, quippe quae pro his casibus tantum signo differant.

Proble-

Problema VI.

Si lamina utroque termino A et B fuerit libera sed circa medium alicubi in C stylo defixa, motus vibratorios definire, quos recipere potest.

Solutio.

Antequam solutionem huius problematis suscipiamus, sequentia praenotari oportet: 1°. in ipso puncto C ubi applicata perpetuo evanescere debet, evidens est utrinque angulos ACE et BCF aequales esse debere propterea quod lamina nusquam inflexionem ad angulum finitum admittit, quum ergo hi duo anguli simul evanescant et simul maxime ab axe declinent perspicuum est, ambas portiones CE et CF paribus temporibus oscillationes suas esse absoluturas, interim tamen stylus in C defixus necessario saltum in lege continuitatis producere debet, quum portio CF certe alium motum sit receptura, quam si stylus abesset, tempore tamen vibrationis eodem manente, ita ut pro utraque portione littera nostra θ , eundem habeat valorem. His igitur notatis, ponamus portionem AC = α et alteram BC = β , ita ut $\alpha + \beta$ aequetur toti longitudini a vocetur pro priori parte AX = x et XY = y , pro altera vero parte Bx' = x' et Y'x' = y' , et statuentur aequationes ponendo brevitatis gratia $\frac{\theta x}{b} = \Phi$ et $\frac{\theta x'}{b} = \Phi'$.

Tab. VII.
Fig. 9.

Pro portione EC

$$y = \cos. \theta \theta (A \cos. \Phi + B \sin. \Phi + C e^{\Phi} + D e^{-\Phi})$$

P p p 2

Pro

Pro altera portione F C

$$y' = \cos. \theta \theta t (A' \cos. \Phi' + B' \sin. \Phi' + C' e^{\Phi'} + D' e^{-\Phi}).$$

Consideremus priorem portionem E C pro qua si $x = 0$, debet esse tam $(\frac{d y}{d x}) = 0$ quam $(\frac{d^2 y}{d x^2}) = 0$, vnde sequuntur hae duae determinationes:

$$-A + C + D = 0 \text{ et } -B + C - D = 0,$$

quod si nunc a termino E vsque ad C progrediamur sumendo $x = a$ et ponendo $\frac{\theta a}{b} = \zeta$, pro hoc puncto C habemus 1°. $y = 0$ vnde fit

$$A \cos. \zeta + B \sin. \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} = 0,$$

praeterea notentur tres sequentes valores

$$\left(\frac{d y}{d x}\right) = +\frac{\theta}{b} \cos. \theta \theta t (-A \sin. \zeta + B \cos. \zeta + C e^{\zeta} - D e^{-\zeta})$$

$$\left(\frac{d^2 y}{d x^2}\right) = \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A \cos. \zeta - B \sin. \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta})$$

$$\left(\frac{d^3 y}{d x^3}\right) = \frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (+A \sin. \zeta - B \cos. \zeta + C e^{\zeta} - D e^{-\zeta})$$

quibus formulis inoles curvae circa punctum C determinatur. Simili modo ex altera parte, si sumamus $x' = \beta$ et ponamus $\frac{\theta \beta}{b} = \zeta'$ obtinebimus sequentes formulas:

$$-A' + C' + D' = 0, \quad -B' + C' - D' = 0;$$

$$A' \cos. \zeta' + B' \sin. \zeta' + C' e^{\zeta'} + D' e^{-\zeta'} = 0$$

$$\left(\frac{d y'}{d x'}\right) = \frac{\theta}{b} \cos. \theta \theta t (-A' \sin. \zeta' + B' \cos. \zeta' + C' e^{\zeta'} - D' e^{-\zeta'})$$

$$\left(\frac{d^2 y'}{d x'^2}\right) = \frac{\theta \theta}{b^2} \cos. \theta \theta t (-A' \cos. \zeta' - B' \sin. \zeta' + C' e^{\zeta'} + D' e^{-\zeta'})$$

$$\left(\frac{d^3 y'}{d x'^3}\right) = \frac{\theta^3}{b^3} \cos. \theta \theta t (+A' \sin. \zeta' - B' \cos. \zeta' + C' e^{\zeta'} - D' e^{-\zeta'}).$$

Hic igitur habemus sex aequationes determinatas pro determinandis nostris octo coefficientibus A, B, C, D
et

et A', B', C', D' . Deinde quia uti iam notauimus debet esse $(\frac{d^2 y}{dx^2}) = (\frac{d^2 y'}{dx'^2})$; hinc nascitur septima aequatio

$$-A \sin. \zeta + B \cos. \zeta + C e^{\zeta} - D e^{-\zeta} = -A' \sin. \zeta' + B' \cos. \zeta' + C' e^{\zeta'} - D' e^{-\zeta'}.$$

Octaua autem aequatio inde est petenda, quod ambae portiones in puncto C communi curuatura debent esse praeditae, vnde si formula $(\frac{d^2 y}{dx^2})$ fuerit positiua, curuatura in C sursum verget, at si formula $(\frac{d^2 y'}{dx'^2})$ quoque esset positiua, curuatura deorsum vergeret, ideoque priori esset contraria, quare ut curuatura vtriusque fiat communis necesse est, ut summa istarum formularum euanescat, ex quo octaua nostra aequatio ita se habebit:

$$-A \cos. \zeta - B \sin. \zeta + C e^{\zeta} + D e^{-\zeta} - A' \cos. \zeta' - B' \sin. \zeta' + C' e^{\zeta'} + D' e^{-\zeta'} = 0.$$

Reliquae autem formulae $(\frac{d^3 y}{dx^3})$; $(\frac{d^3 y'}{dx'^3})$ inseruiunt inuestigandae vi Cg quam stylus in C sustinet, quam inuestigationem, quum parui sit momenti, hic non respicimus. Ex octo autem illis aequationibus non solum relatio inter octo nostras incognitas A, B, C, D et A', B', C', D' definietur; sed insuper ad aequationem peruenietur ab his litteris immunem, ex qua angulos ζ et ζ' erui oportebit, ad quod utique vna aequatio sufficit, quum ratio istorum angulorum ζ et ζ' detur, quippe quae est ut α ad β . Elisis autem litteris A, B et A', B' sex priores aequationes reducuntur ad has relationes:

$$\frac{C}{D} = \frac{-\operatorname{cof.} \zeta + \sin \zeta - e^{-\zeta}}{\operatorname{cof.} \zeta + \sin \zeta + e^{\zeta}}; \quad \frac{C'}{D'} = \frac{-\operatorname{cof.} \zeta' + \sin \zeta' - e^{-\zeta'}}{\operatorname{cof.} \zeta' + \sin \zeta' + e^{\zeta'}}$$

Quoniam autem hic indefinita ratio angulorum ζ et ζ' calculi evolutionem difficillimam reddere debet, casum quo $\beta = \alpha$ ideoque angulus $\zeta = \zeta'$ accuratius expediamus:

Casus quo stylus C per ipsum punctum medium laminae transit, ita ut fit $\beta = \alpha$.

Quum igitur hic fit $\zeta = \zeta' = \frac{\theta \alpha}{b} = \frac{\theta \gamma}{2b}$

$\frac{C}{D}$ et $\frac{C'}{D'}$ inter se fient aequales fractioni scilicet

$$\frac{-\operatorname{cof.} \zeta + \sin \zeta - e^{-\zeta}}{\operatorname{cof.} \zeta + \sin \zeta + e^{\zeta}},$$

ita ut iam fit

$$C = D V \quad \text{et} \quad C' = D' V$$

hincque

$$A = D(V + 1) \quad \text{et} \quad B = D(V - 1); \quad A' = D'(V + 1) \\ \text{et} \quad B' = D'(V - 1),$$

qui valores in septima et octava substituti praebent:

$$(D - D')(V + 1) \sin \zeta - (D - D')(V - 1) \operatorname{cof.} \zeta - (D - D') V e^{\zeta} \\ + (D - D') e^{-\zeta} = 0$$

$$(D + D')(V + 1) \operatorname{cof.} \zeta + (D + D')(V - 1) \sin \zeta - (D + D') V e^{\zeta} \\ - (D + D') e^{-\zeta} = 0$$

vnde patet esse vel $D' = -D$ vel $D' = +D$ ideoque geminam solutionem prodire

I. Sit igitur 1°. $D' = -D$ eritque

$$V + 1. \sin \zeta - (V - 1) \operatorname{cof.} \zeta - V e^{\zeta} + e^{-\zeta} = 0$$

et

et si loco V eius valor substituatur, reperietur

$$z = -\cos. \zeta (e^{\zeta} + e^{-\zeta})$$

II. Sin autem sumamus $D' = D$ debeat esse

$$(V+1)\cos. \zeta + (V-1)\sin. \zeta - V e^{\zeta} - e^{-\zeta} = 0,$$

ex quo pro V substituto valore habebitur

$$e^{\zeta} = \frac{\cos. \zeta + \sin. \zeta}{\cos. \zeta - \sin. \zeta}$$

Vade patet priori casu laminam perinde contremiscescere, atque in nostra evolutione principali, si longitudo laminae tantum ad semissim reduceretur, posteriori vero casu tremores conuenient cum Problemate secundo, si ibi etiam longitudo laminae duplo sumatur minor, siue aequalis semissi nostrae laminae A B. Atque hinc facile intelligere licet, quomodo calculus institui deberet, si lamina adeo in pluribus punctis stylo figeretur.